

ת"פ 64693/07/18 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בקריית גת

ת"פ 64693-07-18 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני	כבוד השופטת טל לחיאני שהם
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	ע"י ב"כ עו"ד הילה מלול
נאשם	פלוני
	ע"י ב"כ עו"ד יפעת שבד-דאי

החלטה

1. לפניי בקשת שירות המבחן מיום 21/10/21 לעיון מחדש בצווי השל"צ והמבחן אשר הוטלו על הנאשם. כעולה מבקשת שירות המבחן אלה סבורים שאין במעורבותם כדי להשפיע על מצבו של הנאשם ועל כן יש להפקיע הצווים בעניינו ולהטיל תחתם ענישה חלופית.

רקע

2. ביום 01/07/20 גזר בית המשפט את דינו של הנאשם בגין ביצוע עבירת גניבה ועבירת ניסיון תקיפה.

כעולה מעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 08/12/16, גנב הנאשם מספר מוצרים מחנות באשדוד, ולאחר מכן, משבקשה המוכרת לברר פשר מעשיו, ניסה לתקוף את המוכרת בכך שדחף אותה.

במעמד הטיעונים לעונש עתרו ב"כ הצדדים במשותף לחדש את המאסר המותנה חב ההפעלה אשר היה תלוי ועומד כנגד הנאשם, לאור תסקיר שירות המבחן ממנו עולה כי הנאשם משתף פעולה עם גורמי הטיפול ומצוי במגמה חיובית, וזאת לצד הטלת צווי מבחן ושל"צ והפעלת התחייבות.

לאור המפורט, אימצתי באותה העת את הסכמות הצדדים, הורתי על חידוש המאסר המותנה, על אף שהיה חב הפעלה, וכן הטלתי על הנאשם צו מבחן, צו של"צ והתחייבות, והפעלתי התחייבות בת 3,000₪ עליה חתם בעבר. באותו המועד אף הבהרתי לנאשם סמכות בית המשפט להפקעת הצווים.

3. ביום 13/06/21 הוגשה בקשת שירות המבחן לעיון מחדש בצווי המבחן והשל"צ.

מנימוקי הבקשה עלה כי הנאשם עמד באופן חלקי בלבד בצו המבחן וטרם החל בביצוע שעות השל"צ אשר הוטלו עליו.

לעניין צו המבחן דווח כי על אף שהנאשם המשיך לקבל תחליף סם במרכז "שהם" באשדוד ומסר בדיקות שתן נקיות - לא שמר על קשר טיפולי סדיר עם המרכז ועם שירות המבחן.

לאור העמידה החלקית בצו המבחן, בשים לב למצבו האישי של הנאשם ולעמדת המאשימה אשר הסכימה להארכת הצווים, ומאחר והפקעת הצווים הייתה מובילה בהכרח להפעלת תנאי חב הפעלה בן 12 חודשים - הורתי ביום 13/07/21 על הארכת צו המבחן למשך 6 חודשים נוספים, ועל הארכת צו השל"צ למשך שנה.

כמו כן, קבעתי כי שירות המבחן ידווח בתוך 90 יום כי הנאשם אכן החל בביצוע השל"צ.

במועד זה אף הובהר לנאשם כי ככל שלא יחל בביצוע השעות - ייקבע דיון נוסף, ויש להניח שבית המשפט, לכל הפחות, יפקיע את הצו, וכן הובהרו לנאשם השלכות אי ביצוע הצווים.

4. מהבקשה המונחת לפניי היום עולה כי ביום 02/08/21 שיתף הנאשם כי עושה שימוש מזדמן בסם מסוג גראס בשבועות האחרונים, והובהר לו כי לא יוכל לבצע של"צ כאשר קיים שימוש פעיל בסמים. משכך, ביקש הנאשם להפסיק השימוש בסמים, להמשיך בתכנית הטיפול ולעמוד בצו אשר הוטל עליו. באותו המעמד סוכם עם הנאשם כי במקביל לטיפול במרכז "שהם" במסגרתו נוטל תחליף סם - יגיע למסור דגימות שתן לאיתור שרידי סם בשירות המבחן מדי שבוע.

הנאשם לא התייצב למסירת דגימות שתן ולא הגיע לפגישה שנקבעה עמו ליום 01/09/21.

ביום 13/10/21 דווח לשירות המבחן כי הנאשם עבר אירוע מוחי נוסף, עזב את ביתו וכיום מתגורר אצל בתו וחתנו, וכן כי נפתח כנגדו תיק חדש בגין איומים, תקיפת בן זוג, תקיפת קטין והיזק לרכוש במזיד.

ממרכז "שהם" דווח כי בדיקות שתן שמסר הנאשם בין התאריכים 25/04/21-05/09/21 נמצאו עם שרידי סם מסוג קנאביס.

הנאשם טען כי השימוש בסמים מרגיע אותו ועוזר לו לשלוט בהתנהגותו בעת קונפליקטים בבית.

לאור המפורט, סבור כאמור שירות המבחן כי אין במעורבותם כדי להשפיע על מצבו של הנאשם, ומשכך יש להפקיע הצווים בעניינו ולהטיל תחתם ענישה חלופית תוך התייחסות למצבו הרפואי.

טיעוני הצדדים

5. ב"כ המאשימה עתרה להפקעת הצווים ולהטלת ענישה חלופית. בטיעוניה הפנתה לחוסר שיתוף הפעולה של הנאשם עם שירות המבחן, כמפורט בבקשת שירות המבחן, ולעובדה כי בפועל לא השכיל לנצל את ההזדמנות הנוספת שניתנה לו בחודש יולי 2021 על אף שמודע למצבו המשפטי.

6. ב"כ הנאשם עתרה ליתן לנאשם הזדמנות נוספת לעמוד בצווים אשר הוטלו עליו ולהאריך את תוקפם, וזאת בשים לב

לרצון והנכונות מצידו לעמוד בצווים אשר הוטלו עליו.

לטענת ב"כ הנאשם, הנאשם עבר לאחרונה אירוע מוחי נוסף אשר ביגנו היה מאושפז, לא תפקד, סבל מכאבים חזקים, ואף השתמש בקנאביס רפואי על מנת להקל על כאוביו. כמו כן, תארה מורכבות משפחתית, שאף הובילה למעורבות משטרתית, אשר לטענתה השפיעה קשות על מצבו הנפשי של הנאשם, שפנה בשל כך לפסיכיאטר לפני כשבועיים.

עוד טענה ב"כ הנאשם כי כיום הנאשם מבין את מצבו ויודע שלא יתנו לו הזדמנויות נוספות, וכי שירות המבחן לא יודע שתלוי ועומד כנגד הנאשם מאסר על תנאי חב הפעלה.

7. הנאשם טען במועד זה כי עשה שימוש בקנאביס כדי להקל על כאביו, אך כי נקי מזה כחודשיים וכי לקנאביס לוקח זמן לצאת מהגוף, וכן טען כי 'מוכן לעשות הכל'.

אשתו של הנאשם טענה כי בסמוך לדיון אשר התקיים בחודש יולי אירע משפחתי מורכב בין 3 ילדיהם, אשר הוביל למעורבות משטרה ולפתיחת התיק כנגד הנאשם, וביקשה כי בית המשפט יתן לנאשם הזדמנות נוספת.

8. לאחר ששמעתי כלל הטיעונים, קבעתי כי עותק הפרוטוקול יועבר לשירות המבחן אשר יוכל להגיש עמדתו בנוגע לדברי הנאשם בתוך 14 יום.

מהעדכון אשר הוגש מטעם שירות המבחן ביום 01/12/21 עולה כי לאור החלטת בית המשפט, תואמה עם הנאשם פגישה ליום 16/11/21 ומסירת דגימת שתם ליום 17/11/21.

דגימת השתן נמצאה נקייה משרידי סם, למעט תחליף הסם שנוטל הנאשם.

בפגישה עמו שיתף הנאשם כי לא התייצב לפגישות במהלך צו המבחן והשל"צ "כי לא רצה להגיע לפגישות", וביטא תחושות ייאוש באשר ליכולתו לפעול למען שינוי מצבו ואף מחשבות אובדניות בשל כך. עם זאת ביטא אף רצון לעמוד בקשר עם שירות המבחן במסגרת צו מבחן והבנה כי עליו להיות פעיל על מנת להשיג שיפור בחייו.

המטפלת במרכז "שהם" מסרה כי הנאשם מצוי עמה בקשר ומתפקד בצורה תקינה ויציבה, וכי בבדיקות שמוסר ניכרת ירידה בהימצאות סם הקנביס בגופו באופן אשר יכול להעיד על הפסקת השימוש בו.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתקשה להתמודד בכוחות עצמו עם הקשיים השונים בחייו, ובכלל זה המשפחתיים והבריאותיים, ולכן פונה לצריכת חומרים פסיכו אקטיביים, גראס ואלכוהול, בנוסף לתחליף הסם בו מטופל. חיזוק לכך נמצא אף בכך שאפילו פניית שירות המבחן לבית המשפט לצורך דיון מחדש בעניינו - לא גרמה לו להתגייס ולממש את הצהרותיו בדבר רצון בשינוי.

בשל מצבו הרגשי של הנאשם, קשייו הרבים בכל מישורי חייו ונטייתו להתמודד עם מצבי דחק, בין היתר, באמצעות

צריכת חומרים פסיכו אקטיביים - סבור שירות המבחן כי קיים ספק באשר ליכולתו של הנאשם להתמודד בעתיד באופן מקדם עם קשיים אלו, וכי קיים סיכון ממשי להמשך מעורבות פלילית. עוד צוין כי אין בידי שירות המבחן לבסס הערכה כי המשך מעורבותם בעניינו של הנאשם תסייע לשיקומו.

דין והכרעה

9. סעיף 20 לפקודת המבחן [נוסח חדש] תשכ"ט-1969 (להלן: "פקודת המבחן") קובע כך:

"הוכח להנחת דעתו של בית המשפט שנתן את צו המבחן, שהנבחן לא מילא אחרי הוראה מהוראותיו של צו המבחן, רשאי בית המשפט, בהתחשב, בין היתר, בתקופה שחלפה מיום העמדתו של הנידון במבחן, בדרך שבה עמד במבחן באותה תקופה ובנסיבות אי מילוי הוראות צו המבחן לעשות אחד מאלה:

(1) להזהיר את הנבחן בלי לפגוע בהמשך תקפו של צו המבחן;

(2) להטיל על הנבחן קנס בלי לפגוע בהמשך תקפו של צו המבחן...

(3) ...

(4) אם ניתן צו המבחן לאחר הרשעה לפי סעיף 1(1)(ב) - להטיל עליו עונש נוסף על העבירה המקורית במקום צו המבחן, בהתחשב בכל עונש אחר שהוטל עליו על העבירה המקורית."

ברע"פ 9795/07 שביטה נגד מדינת ישראל (01/02/09) הובהר כי "על פי החוק, לבית המשפט שנתן את צו המבחן סמכות עונשית רחבה ביחס לנבחן שהפר את צו המבחן, ובידיו להטיל את אותו עונש ממש שיכול היה לגזור עליו בנקודת הזמן הרלבנטית להרשעה בעבירה המקורית... כח הענישה של בית המשפט המקורי בגין העבירה המקורית קם לתחייה משהנבחן הפר את תנאי המבחן, והמחוקק מקנה לו את מלוא הסמכות העונשית שהיתה נתונה בידו אלמלא נתן מלכתחילה את צו המבחן..."

באשר לנאשם אשר לא שיתף פעולה עם הליכי השיקום אשר הוטלו עליו נכתב בע"פ 6058/09 ויצמן נגד מדינת ישראל (24/09/12) כי: "בית משפט זה הלך כברת דרך יוצאת דופן לקראת המשיב, שלא ניצל את ההזדמנות הייחודית שניתנה לו במסגרת פסק הדין, חרף חומרת העבירות שבהן הורשע. בנסיבות העניין, משנמצא שאינו לוקח עוד חלק בהליכי השיקום שבגינם בוטל עונש המאסר בפועל אין מנוס אפוא מהפקעת צו המבחן והטלת עונש נוסף תחתיו".

10. סעיף 71ד לחוק העונשין תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") קובע, בין היתר, כך:

"הוכח להנחת דעתו של בית המשפט שנתן את צו השירות שהנידון לא מילא אחרי צו השירות, רשאי הוא -

(1) ...

(2) ...

(3) אם ניתן צו השירות לאחר הרשעה נוסף על עונש אחר - לבטל את צו השירות ולהטיל עליו עונש נוסף על העבירה המקורית במקום צו השירות, בהתחשב, בין השאר, בכל עונש שהוטל עליו על העבירה המקורית."

11. כמפורט לעיל, על אף שמלכתחילה היה תלוי ועומד כנגד הנאשם מאסר מותנה חב הפעלה, לאור הסכמת ב"כ הצדדים ובשים לב להמלצת שירות המבחן - כיבדתי ההסכם והורתי על חידוש המאסר המותנה לצד הטלת צווי של"צ ומבחן, הטלת התחייבות והפעלת התחייבות קודמת.

הנאשם לא השכיל לנצל את הזדמנות הפז שניתנה לו, ואף לא את הארכה הנוספת שניתנה לו לצורך העמידה בצווים אשר הוטלו עליו, וזאת על אף שהובהר לו כי ככל שלא יחל בביצוע שעות השל"צ - יש להניח שבית המשפט, לכל הפחות, יפקיע את הצו, וכן הובהרו לו השלכות אי ביצוע הצווים, כמפורט לעיל.

כעולה מתסקירי שירות המבחן, הנאשם לא התייצב בתחילה כלל למסירת דגימות שתן, ואף לא הגיע לפגישה שנקבעה עמו, והסביר זאת אך בכך שטען כי "לא רצה להגיע לפגישות", וכן נפתח כנגדו תיק פלילי נוסף. כמו כן, בדיקות שתן שמסר הנאשם בין החודשים אפריל-ספטמבר 2021 נמצאו עם שרידי סם מסוג קנאביס, והנאשם טען כי עושה שימוש בסמים על מנת לשלוט בהתנהגותו בעת קונפליקטים.

אל מול השיקולים שהוצגו לעיל שבשלם ברי כי יש להורות על הפקעת הצווים, קיימים אף שיקולים כבדי משקל שעשויים להביא את בית המשפט להימנע מלעשות כן.

מהדיווחים כיום עולה כי הנאשם, ככל הנראה, הפסיק את השימוש בקנאביס, ומקיים קשר קבוע עם גורמי הטיפול במרכז "שהם". אמנם מתסקיר שירות המבחן עולה כי לאור מאפייניו האישיים, קיים ספק באשר ליכולתו של הנאשם להתמודד בעתיד באופן מקדם עם קשיים אלו, ועל כן קיים סיכון ממשי להמשך מעורבות פלילית. עם זאת, בפועל מאז ביצוע העבירה עליה נותן את הדין היום, במשך כחמש שנים לא הורשע הנאשם בביצוע עבירות נוספות.

ערה אני לעובדה כי שירות המבחן התרשם כי המשך מעורבות שלהם אין בה כדי לסייע ולקדם את מצבו של הנאשם. עם זאת, התרשמות זו של שירות המבחן שונה מעמדת הגורמים המטפלים במרכז "שהם" שמציינים כי הנאשם מקיים עימם כיום קשר קבוע ומסתייע בהם לעריכת שינוי במצבו.

לא זו אף זו, הנאשם עומד לדין בגין עבירות גניבה ותקיפה. מבלי להמעט מחומרת מעשיו ומהפגיעה שיש בהם בקורבן העבירה, עיון בעובדות כתב האישום בהן הודה מעלים כי מעשיו של הנאשם אינם מרף החומרה הגבוהה. משכך, הפעלת עונש מאסר מותנה בן 12 חודשים שתלוי ועומד כנגד הנאשם, איננו מידתי ביחס למעשה העבירה, מועד ביצועה, נסיבותיו הרפואיות של הנאשם ושיתוף הפעולה של הנאשם עם גורמי הטיפול לאורך השנים - גם אם אלה לא הצליחו לשנות באופן מהותי את מצבו של הנאשם.

במצב דברים זה, לפני משורת הדין מצאתי להאריך לתקופה קצרה את צו המבחן על מנת לאפשר לנאשם לעמוד בו ובכך להימנע מהצורך להפעיל את התנאי שתלוי ועומד כנגד הנאשם.

בכל הנוגע לצו השל"צ, על מנת להציב גבול מוחשי לנאשם, אני מורה על הפקעתו והטלת קנס משמועתי תחתיו.

סוף דבר, אני מורה על הארכת צו המבחן למשך 90 ימים נוספים מהיום.

פעם נוספת מובהר לנאשם השלכות אי עמידה שלו בתנאי הצו.

עוד אני מורה על הפקעת צו השל"צ שהוטל על הנאשם.

תחת שעות השל"צ שלא בוצעו על ידי הנאשם אני מורה על הטלת קנס בסך ₪ 2500 או 25 ימי מאסר תמורת הקנס. הקנס ישולם ב- 5 תשלומים שווים ורצופים. תשלום ראשון תוך חודש ימים מהיום.

12. זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, י"א טבת תשפ"ב, 15 דצמבר 2021, בנוכחות
הצדדים.